# 157919 - Bazı insanların hayatta iken kabirlerini kazımaları (hazırlamaları)

## Soru

Bazı insanlar, hayatta iken kendi elleriyle kabirlerini kazımaktadırlar.
Bir insanın böyle yapması meşrû mudur?

## Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bir insanın, hiç kimsenin mülkü sayılmayan umumi kabristanda kendi kabrini kazıması câiz değildir. Çünkü bu davranış, başkasının hakkına engel olmak, onu sıkıştırmak ve hakkını kısıtlamaktır. Fakat kabristan, kendi mülkü (yani âile kabristanı) ise, bunda bir sakınca yoktur.

el-Hattâb er-Ruaynî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"el-Medhal yazarı şöyle demiştir: Bir insanın, öldüğü zaman orada defnedilsin diye kendi kabrini kazıma hakkı yoktur. Çünkü bu davranış, başkasına engel olmaktır. Kendisinden önce ölen kimse, oraya daha lâyıktır. Eğer orası kendi mülkü ise, bu câizdir. Çünkü (kendi malı olduğu için) orayı gasbetmiş sayılmaz. Ayrıca böyle yapması (kabrini kazıması), kazıyan kimse için bir ibret ve âhireti hatırlatma sözkonusudur..." ("Mevâhibu'l-Celîl Şerh Muhtasar-ı Halil", c: 2, s: 246)

Mansur b. Yunus el-Behûtî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"İhtiyaçtan (yani definden) önce herkes için sebil olan kabristanda kabir kazımak haramdır.Tıpkı ileride ölecek olan birisinin defnedilmek için kendisine kabir edinmesi gibi. İbn-i Cevzî böyle zikretmiştir." ("Keşşâfu'l-Kınâ'", c; 2, s: 246)

el-Hatîb eş-Şerbînî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bir kimse, sebil olan kabristanda kabir kazırsa, burası ona ait değildir. Zirâ kabristanda öncelik,

defnedilecek kimsenindir, kazıyan kimsenin değil..." ("Muğni'l-Muhtâc", c: 3, s: 502)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-, bazı insanların hayatta iken kendilerine kabir kazımaları hakkında sorulmuş,b unun üzerine o şöyle cevap vermişltir:

"Bir kimsenin ölümden önce kendisine kabir kazıması, eğer sebil olan kabristanda ise, bu câiz değildir. Çünkü bu davranış, burayı işgal etmek ve başkasının defnedilmesine engel olmaktır. Bu kimse belki bu beldede ölmeyebilir.Yok eğer kabristan sebil (umumî) değil ise, bunda bir sakınca yoktur.

Nitekim Âişe -Allah ondan râzı olsun- evini kendisi için kabir olarak hazırlamış, sonra Ömer'i -Allah ondan râzı olsun- kendi nefsine tercih ederek onun burada defnedilmesine izin vermiştir." ("Mecmû' Fetâvâ İbn-i Useymîn", c: 17, s: 78)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.